

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Навчально-науковий інститут
філології та історії
Кафедра української мови, літератури та методики навчання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ЛІТЕРАТУРА В ПІДЛІТКОВОМУ ТА ЮНАЦЬКОМУ ЧИТАННІ
2024 рік вступу

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна дисципліна циклу професійної підготовки
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Українська мова і література)
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Гоголь Наталія Валеріївна , д-р пед. наук, професор, завідувач кафедри української мови, літератури та методики навчання
Контактний телефон	+380993566513
E-mail:	natashagogol75@gmail.com
Консультації	середа з 14.00 до 15.00; платформа Google Meet / Zoom

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета і завдання дисципліни, її місце в навчальному процесі

Важлива роль у національно-патріотичному вихованні в підростаючого покоління належить літературі для підліткового та юнацького читання. Майбутньому вчителю-словеснику треба знати цей пласт літератури, розуміти виховне і пізнавальне значення кожного твору, щоб за допомогою художнього слова розширювати у здобувачів освіти світогляд, розвивати фантазію, інтереси та здібності.

Головне завдання курсу – ознайомити студентів із такими зразками літератури для підліткового та юнацького читання, які ввійшли до золоті скарбниці вітчизняної та світової літератури.

Дисципліна «Література в підлітковому та юнацькому читанні» є нормативною навчальною дисципліною циклу гуманітарних дисциплін.

Майбутньому вчителю-словеснику необхідно знати як літературу для підліткового та юнацького читання, так і основи теорії літератури та порівняльне літературознавство, тому, з метою забезпечення професійної підготовки студентів до роботи в ЗЗСО, рекомендується звертати увагу і на літературознавчий аналіз творів, на самостійне опрацювання літературної спадщини українських і зарубіжних письменників, творчість яких вивчається згідно чинних модельних програм з української і зарубіжної літератур для НУШ у процесі класного та позакласного читання. Вивчення дисципліни має зосереджуватися на уважному простеженні внутрішньої логіки літературного процесу, що реалізує ідею художнього прогресу, на розкритті діалектики взаємодії літературних і поза літературних факторів і компонентів, на з'ясуванні естетичної і морально-етичної функції письменства в цілому.

Дотримання принципу системності знань передбачає поєднання різних форм засвоєння матеріалу: лекції, практичні заняття, модульні контрольні роботи, самостійна та індивідуальна робота студентів тощо.

Програма передбачає обов'язкове прочитання кожним студентом усіх рекомендованих художніх текстів, їх ґрунтовне наукове опрацювання та аналіз у контексті суспільно-політичного, літературно-мистецького життя певної епохи, у зв'язку з творчістю того чи іншого письменника. З цією метою студенти опрацюють підручники, посібники, літературознавчі розвідки, огляди, статті науковців, що дасть змогу аналізувати літературно-мистецькі явища з використанням відповідного фахового понятійного апарату.

Під час роботи над художнім твором у центрі уваги завжди має бути і зміст, і художня форма твору. Спираючись на знання студентів із основ теорії літератури, необхідно далі розвивати і збагачувати їх на конкретному матеріалі показувати історичну змінюваність напрямів, течій, стилів, жанрів, посилювати акценти щодо питань розвитку художньої свідомості, майстерності, зростання естетичного і морального потенціалу української класичної літератури. Потрібно конкретно показувати особливості творчої індивідуальності визначених письменників, їх внеску у національну і світову літературу.

Метою курсу «Література в підлітковому та юнацькому читанні» полягає в осмисленні основних закономірностей розвитку української та світової літератури, виявленні домінуючих прикмет творчості представників різних літературних напрямів, угруповань, в усвідомленні своєрідності та національно-визвольних прагнень кращих представників красного письменства.

Завдання навчальної дисципліни:

–розкрити загальні закономірності розвитку української літератури та зарубіжної літератур в підлітковому та юнацькому читанні;

–аналізувати літературний процес з урахуванням єдності біографії письменника і його світогляду, художнього методу та суспільного смислу і значення його творів;

–розглянути характерні проблемно-тематичні та стилістичні риси творчості українських і зарубіжних письменників;

– навчити студентів читати та аналізувати твори для підліткового та юнацького читання, а також користуватися відповідними історико-літературними та критичними джерелами;

– визначати основну проблематику української та світової літератури для підліткового та юнацького читання.

Вимоги до знань та вмій майбутніх учителів української мови і літератури:

Студенти повинні знати:

- основні етапи загальні закономірності розвитку літератури для дітей і юнацтва;
- характерні проблемно-тематичні та стилістичні риси творчості українських та зарубіжних письменників, які писали твори для дітей і юнацтва;
- основні принципи аналізу художнього тексту;
- зміст творів української, зарубіжної літератури, вивчення яких передбачене програмою курсу.

Студенти повинні вміти:

- характеризувати основні рушійні чинники розвитку української та зарубіжної літератури для дітей і юнацтва;
- оцінювати окремі художні явища літератури для в підліткового та юнацького читання та висвітлювати їх значення для цілого літературного процесу;
- оперувати відповідною літературознавчою термінологією;
- аналізувати художні твори для дітей і юнацтва з точки зору їх естетичної вартості, культуротворчої цінності, суспільного значення тощо;
- робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості окремих персоналій та літературного процесу взагалі;
- виявляти основні проблеми у художніх творах;
- з'ясовувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
- виявляти найхарактерніші ознаки творчих методів та напрямів;
- зіставляти різні погляди в ході полеміки, виявляти здатність доводити свої твердження, власну думку, вміти дискутувати;
- аргументувати теоретичні міркування переконливими прикладами;
- зіставляти кілька творів, проводячи компаративний аналіз на різних рівнях текстів;
- самостійно здобувати і систематизувати знання з різних тем;
- працювати з каталогом, періодикою;
- користуватися довідковими джерелами, зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

Гнучкі навички (*soft skills*), які забезпечує навчальна дисципліна: ефективність комунікації; здатність до командної роботи; здатність до критичного мислення; надійність, відповідальність; адаптивність, вміння орієнтуватися у ситуації; допитливість, прагнення до досліджень; креативність; емпатія

У результаті вивчення курсу студент набуває загальні і фахові компетентності

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях професійної взаємодії, бути критичним і самокритичним.

ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми, цінувати та поважати різноманітність та полі культурність.

ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), дотримуватися принципів академічної доброчесності

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 4. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, зарубіжної літератури в закладах освіти, практиці навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури.

ФК 6. Здатність орієнтуватися в літературному процесі України та інших країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК 10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі з метою інтерпретації та порівняння мовних і літературних явищ, використання різних методів і методик аналізу тексту.

ФК 12. Здатність визначати і враховувати вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти під час аналізу особливостей сприйняття й засвоєння ними навчальної інформації.

ФК 17. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей

Пререквізити: теоретичною базою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», що опановуються в системі повної загальної середньої освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 5. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки української та інших національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН 8. Уміє працювати з різними джерелами інформації (науковими, довідково-енциклопедичними, художніми, бібліографічними, навчально-методичними, цифровими та ін.), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН 9. Здатний до всебічного осмислення літературних процесів та літературознавчих концепцій, володіє методами літературознавчих досліджень, навичками інтерпретації та аналізу художніх творів.

ПРН 12. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та зарубіжної культури.

ПРН 13. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 14. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН 15. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератур для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН 26. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

Постреквізити: «Література в підлітковому та юнацькому читанні» є однією з базових для формування професійних компетентностей студентів, оскільки оволодіння основами літературознавства є одним із основних інструментів професійної діяльності сучасного фахівця. Сьогодні висококваліфікований фахівець будь-якої галузі повинен мати високу національну культуру, уміти аналізувати літературні твори, висловлюватися точно, логічно й виразно, досконало володіти фаховою термінологією, що можливо тільки за умови глибокого вивчення літератури для дітей і юнацтва. Засвоєні знання та уміння з дисципліни «Література в підлітковому та юнацькому читанні» є основою для

ефективного сприйняття відомостей з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання:

Windows 7, Mozilla Firefox, MS Office 2010; OpenOffice.org (11); доступ до електронних журналів бібліотеки; доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; комп'ютер, проектор, інтерактивна дошка.

2. Організація навчання

Методи навчання:

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються такі методи навчання:

словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція);

наочні (презентація, демонстрування, ілюстрування);

практичні (практична робота, робота з інформаційними джерелами тощо);

метод стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (метод проблемного викладу матеріалів, метод опори на життєвий досвід навчальної дискусії);

методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (усного контролю, письмового контролю, самоконтролю та взаємоконтролю, аналіз відповідей);

інноваційні технології (методи інтерактивного навчання)

Нормативний ОК «Література в підлітковому та юнацькому читанні» вивчається здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у третьому семестрі. Освітній процес охоплює лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт та підсумковий контроль (залік).

Теми реалізуються оглядово, творчість того чи іншого письменника роз'яснюється в контексті літератури та історії окресленого періоду. У програму включено такі розділи: фольклор різних країн, біблійні сюжети, давньогрецькі міфи і легенди, творчість українських і зарубіжних письменників для підліткового та юнацтва читання, основні твори класичної та сучасної літератури для дітей і юнацтва.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі спеціальності.

Нормативний освітній компонент «Література в підлітковому та юнацькому читанні» є складовою у циклі професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» і пов'язана з дисциплінами «Усна народна творчість та літературне краєзнавство», «Вступ до спеціальності», «Історія української літератури», «Історія зарубіжної літератури», «Теорія літератури», «Порівняльне літературознавство», «Виразне читання», «Сучасна література в підлітковому та юнацькому читанні».

Особливості опанування освітнього компоненту під час дистанційної форми навчання

Відповідно до наказу в. о. ректора Глухівського НПУ ім. О. Довженка проф. Курка О. І. «Про організацію освітнього процесу в період воєнного стану та планування навантаження ПВС у 2024/2025 н.р.» (№ 256 від 19.08.2024 р.), освітній процес у 2024/2025 н. р. організовано за дистанційними технологіями навчання (віддалено) у зв'язку з віднесенням Глухівської міської територіальної громади до територій можливих бойових дій (наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 (зі змінами відповідно до наказу від 18.07.2024 № 204).

Заняття (лекційні, практичні) з літератури в підлітковому та юнацькому читанні відбуваються в синхронному (взаємодія учасників освітнього процесу з одночасним перебуванням у вебсередовищі дистанційного навчання) за допомогою технологій

дистанційного навчання (онлайн-зв'язок програмного забезпечення Google Meet) та асинхронному режимі (взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання із затримкою в часі) за допомогою Google Classroom, електронної пошти, соціального месенджера Viber. У створений загальний Google клас для кожної академічної групи в корпоративному освітньому середовищі Google Workspace з ідентифікацією здобувачів вищої освіти за прізвищем і ім'ям українською мовою до створеної викладачем теми «Література в підлітковому та юнацькому читанні» прикріплені підручники, навчально-методичні посібники (в електронному варіанті), силабус дисципліни, плани практичних занять, завдання самостійної роботи; систематично надсилаються матеріали лекцій, додаткові матеріали для опрацювання, завдання модульних контрольних робіт.

Здобувачі освіти надсилають у Google клас виконані завдання практичних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт, передбачені робочою програмою освітнього компонента. За неможливості прикріпити матеріали в Google клас, здобувач освіти, попередньо проінформувавши про це викладача, надсилає виконані завдання електронною поштою та за допомогою соціального месенджера Viber.

Усі види роботи здобувачів вищої освіти оцінюються згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Література в підлітковому та юнацькому читанні».

Основні поняття: жанрова специфіка епосу, лірики та драми; сентименталізм, романтизм, критичний реалізм, імпресіонізм, експресіонізм, неоромантизм, неонатуралізм, типовий образ-персонаж, дитяча література, коло дитячого читання, література для дітей і юнацтва.

Зважаючи на те, що твори низки письменників, що вивчаються в курсі історії літератури, увійшли у літературу в підлітковому та юнацькому читанні, у процесі вивчення творчості конкретних письменників звертається увага на його вклад у розвиток літератури для підліткового та юнацького читання.

Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:			Самостійна робота студентів Денна/заочна форма
	Аудиторні заняття Денна/заочна форма		Індивідуальна робота студентів	
	лекції	Практичні заняття		
Модуль 1 «Література в підлітковому та юнацькому читанні XIX – поч. XX ст.»				
Тема 1. Література для підліткового та юнацького читання як складова частина художньої літератури. Найдавніші пам'ятки літератури для дітей та юнацтва.				3/5
Тема 2. Народнопоетична творчість для дітей та юнацтва. Виникнення і розвиток української дитячої літератури.				3/5
Тема 3. Літературна казка в творчості зарубіжних письменників (твори Ш. Перро, Д. Дефо, Дж. Свіфта, братів Грімм, Е. Гофмана, В. Гауфа, Г. Андерсена та ін.)	1	1/2		3/5
Тема 4. Українська література в підлітковому та юнацькому читанні II половини XIX – поч.	1	1		3/5

XX ст. (Олекса Стороженко, Л. Глібов, С. Руданський, І. Франко, Леся Українка, Олена Пчілка, І. Нечуй-Левицький, М. Кропивницький, В. Королів-Старий, Б. Грінченко, Марійка Підгірянка та ін.)				
Тема 5. Класика світової літератури для підлітків (Марк Твен, Г.Біччер-Стоун, Е. Портер, Ж. Верн, Р. Кіплінг, Р. Дал та ін.)	1	1		4/6
Тема 6. Легенди, перекази і казки у творчості українських і зарубіжних письменників (Л. Керролл, Е.Т.А. Гофман, Туве Янсон, А.А.Е. Ліндгрєн, Антін Лотоцький, А. Гармаш-Литвин Олесь Бердник, М. Павленко, В. Близнець, Зірка Мензатюк та ін.)	1/	1		4/5
Тема 7. Українська літературна казка у творчості українських письменників (казки Марка Вовчка, П. Мирного, І. Франка, Лесі Українки та ін.)	1	1		4/5
Тема 8. Українська література в підлітковому та юнацькому читанні кін. ХІХ – поч. ХХ ст. (твори І. Франка, П. Грабовського, М. Коцюбинського, І. Манжури, Олександра Олесь, Дніпрової Чайки, Грицька Григоренка, Н. Кобринської, В. Винниченка).	1	1		4/5
Модуль 2 «Література в підлітковому та юнацькому читанні ХХ – поч. ХХІ ст.»				
Тема 1. Зарубіжна література в підлітковому та юнацькому читанні ХХ ст. (твори Р. Кіплінга, Е. Сетона-Томпсона, Дж. Лондона, Дж. Родарі, А.де Сент-Екзюпері, А. Мілна, А. Лінгрєн, К. Коллоді, Л. Керролла).	2	1		4/5
Тема 2. Українська література в підлітковому та юнацькому читанні у ХХ ст. (Б. Лепкий, Є. Гуцало, М. Стельмах, Гр. Тютюнник, С. Васильченко, С. Олійник, П. Глазовий, М. Вінграновський, О. Іваненко та ін.)	1	2		3/6
Тема 3. Пригодницькі твори сучасних українських письменників (Вс. Нестайко, Я. Стельмах, Г. Малик, Л. Воронина, М. Павленко, С. Процюк, Ю. Винничук, В. Арєнєв та ін.)	2	2		4/6
Тема 4. Українська поезія ХХ – поч. ХХІ ст. в підлітковому та юнацькому читанні (В. Симоненко, П. Тичина, М. Рильський, В. Сосюра, С. Чернілевський, І. Калинець, О. Радушинська, Г. Кирпа, В. Зубар, М. Ткач та ін.)	1	1		3/6
Тема 5. Твори українських письменників кін. ХХ – поч. ХХІ століття для підліткового та юнацького читання (А. Дімаров, В. Близнець, Е. Андїєвська, І. Андрусак, А. Костецький, О. Дерманкський, В. Шевчук, М. Морозенко,	2/2	2/2		4/6

О. Гаврош, Н. Бічуя, О. Сайко, Олесь Бердник, В. Чемерис та ін.)				
Тема 6. Відображення подій війни у різні періоди історії України у творах українських письменників ХХІ століття (Л. Пономаренко, В. Малик, Зірка Мензатюк, В. Рутківський, С. Плачинда та ін.)	2	2		4/6
Тема 7. Сучасна зарубіжна література для підлітків та юнаків (П. Маар, М.А.Г. Енде, К. Нестлінгер, Д.В. Джонс, К. Функе, Б. Космовська, Р. Бах та ін.)	2/2	2		4/6
Разом за семестр	18/4	18/4		54/82

Структура курсу

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
IV семестр			
2/2	Тема: Літературна казка в творчості зарубіжних письменників	Аналізувати арабські казки (зб. «Тисяча і одна ніч»), визначати їхню роль і значення у дитячому читанні. Аналізувати літературні казки зарубіжних письменників, а саме: казки Шарля Перро («Червона Шапочка», «Кіт у чоботях», «Віслокова шкіра», «Зачарована красуня», «Синя борода», Попелюшка або Соболевий черевичок)). Визначати їх фольклорну основу. Характеризувати образи, стиль і мову казок; казки братів Грімм («Бременські музиканти», «Казка про рибалку та його дружину», «Вовк та семеро козенят», «Русалка», «Шість лебедів», «Попелюшка», «Шипшинка», «Пані Метелиця»). Акцентувати на особливостях відображення народного життя, мрій про краще майбутнє в казках. Розуміти гумор і сатиру як засоби творення комічного; казки Г. Х. Андерсена, визначати їхнє виховне значення та автобіографічний характер («Гидке каченя», «Соловей»). Ліризм, поетичність мови казок «Нове вбрання короля», «Дюймовочка», «Снігова королева», «Принцеса на горошині», «Дикі лебеді», «Русалонька», «Непохипний олив'яний солдатик»); Характеризувати персонажі казки Оскар Уайльд «Хлопчик-зірка». Визначати основний конфлікт казки. Розуміти символічний зміст назви твору. Характеризувати еволюцію образу головного героя. Визначати роль і значення казки в педагогічному процесі.	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, скласти логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема: Легенди, перекази і казки у творчості українських і зарубіжних письменників	Аналізувати перекази та легенди українських письменників : Антоніна Гармаш-Литвин «Голос утопленого села» («Мова України», «Як українці отримали собі землю», «Переяслав», «Кобза», «Про запорожців», «Рідне слово», «Вогняна січ», «Дороги рідних пісень», «Пісня без слів»).	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної

		<p>Антін Лотоцький «Михайло семиліток».</p> <p>Аналізувати літературні казки зарубіжних письменників : Льюїс Керролл. «Аліса в Країні Див». Знати творчу історію книги, її зв'язок із біографією письменника та життям Англії «вікторіанської» доби. Характеризувати образ Аліси, світ її уяви і захопливі пригоди. Персонажі, які оточують героїню. Визначати особливості художньої мови твору.</p> <p>Ернст Теодор Амадей Гофман. «Лускунчик і Мишачий король». Розрізняти реальний світ і вигадку в казці, фантастичні перетворення персонажів. Визначати символічний образ Різдва, різдвяної ялинки, ідеї добра, людяності, любові. Розуміти значення мрії в житті людини.</p>	<p>роботи, скласти логічні схеми, таблиці.</p>
2/2	<p>Тема: Українська література в підлітковому та юнацькому читанні II половини XIX століття.</p>	<p>Аналізувати казку В. Короліва-Старого. «Хуха Моховинка», «Потерчата». Характеризувати образи фантастичних істот, створені уявою автора на основі українського фольклору. Визначати добро і зло в цих казках, світлий, життєствердний погляд на світ. Розуміти своєрідне відображення письменником потойбічного світу.</p> <p>Аналізувати казки Івана Франка (зб. «Коли ще звірі говорили»). Характеризувати головних персонажів. Визначати особливості літературної казки та її відмінність від народної.</p> <p>Визначати проблему сенсу життя в оповіданні Олекси Стороженка «Скарб». Акцентувати на гумористичному, викривальному зображенні головного героя. Визначати повчальний характер оповідання.</p> <p>Визначати алегорію і мораль у байках Леоніда Глібова («Жаба й Віл», «Щука», «Муха й Бджола»). Аналізувати алегоричний жарт «Квіткове весілля», акровірші, загадки («Що за птиця?», «Хто вона?», «Хто розмовляє?», «Хто сестра і брат?»). Визначати фольклорну основу віршованих загадок. Характеризувати особливості поетичної мови.</p> <p>Визначати засоби гумору у співомовках Степана Руданського («Запорожці у короля», «Пан та Іван в дорозі», «Козак і король», «Добре торгувалось», «Гуменний», «Свиня свинею»).</p> <p>Визначати засоби творення гумору та сатири Володимира Самійленка («На печі», «Сміливий чоловік», «Діач», «Невдячний кінь».).</p> <p>Ознайомитися з життєписом Марійки Підгірянки. Аналізувати жанрову різноманітність творів письменниці для найменших читачів (збірки «Мої пісні», «Безконечні казки»). Визначати зв'язок із фольклором. Аналізувати п'єсу «У чужім пір'ї». Загадки поетеси для дітей. Визначати роль загадок у розвитку підростаючої особистості.</p> <p>Осягнути велич поетичної творчості Лесі Українки через аналіз поезій «Мрії», «Як дитиною бувало», «Тиша морська», «Співець». Визначати образ мужньої, сильної духом дівчинки, її життєрадісний погляд на світ, вільнолюбство, впевненість, розвинена уява («Ви щасливі, пречистії зорі...», «Давня весна», «Хотіла б я піснею стати...», «Давня казка»).</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, скласти логічні схеми, таблиці.</p>

		<p>Характеризувати тему гармонійного єднання людини з природою, ідею вільної творчості, вільнолюбства людини.</p> <p>Аналізувати поезії Олександра Олеся «Заспів», «Україна в старовину», «Похід на Царгород»; поезії з книги «Княжа Україна»). Визначати їхній зв'язок із літописами («Ярослав Мудрий» (із кн. «Княжа Україна»). Аналізувати драматичний твір на тему народної казки «Микита Кожум'яка».</p>	
2/2	Тема: Класика світової літератури для підлітків	<p>Аналізувати повість Марка Твена «Пригоди Тома Соєра». Характеризувати світ дорослих і світ дітей у повісті. Визначати ставлення автора до своїх героїв, провідні ідеї твору (дружба, кохання, людяність та ін.).</p> <p>Усвідомлювати щирість, мужність і оптимізм героїні твору Елеонор Портер «Поліанна» та визначати її вплив на життя міста. Характеризувати образ Поліанни та її друзів. Осягнути ідею радості життя й відкриття світу у творі.</p> <p>Знати творчу історію книги Льюїса Керролла «Аліса в Країні Див», її зв'язок із біографією письменника та життям Англії «вікторіанської» доби. Характеризувати образ Аліси, світ її уяви і захоплені пригоди. Аналізувати особливості художньої мови твору.</p> <p>Визначати тему духовного випробування людини в романі Ж. Верна «П'ятнадцятилітній капітан». Характеризувати образ Діка Сенда, його та його друзів. Визначати проблеми рабства в романі.</p> <p>Визначати особливості розвитку пригодницького сюжету у творі Роберт Льюїс Стівенсон «Острів скарбів». Характеризувати систему образів (Джим Хокінс і його товариші), пірат Сільвер та ін.). Визначати моральні цінності.</p> <p>Аналізувати проблему рабства і ставлення до людей різних рас і національностей у творі Гарріет Бічер-Стоу «Хатина дядька Тома». Характеризувати образи дядька Тома, Елізи, Джорджа Гарріса, Джорджа Шелбі, Евангеліни (Еви). Визначати деї доброти, поваги до людини, мужності, толерантності.</p> <p>Визначати протистояння і примирення Сходу й Заходу в «Баладі про Схід і Захід» Р. Кіплінга. Характеризувати динаміку образів головних героїв (Камаль, полковничий син). Аналізувати казки Р. Кіплінга для дитячого читання. Визначати в них гумор і сатиру.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.</p>
2/2	Тема: Українська література підлітковому та юнацькому читанні ХХ ст.	<p>Знати основні відомості про Євгена Гуцала. Аналізувати твори «Лось», «Зірка», «Чарівники», «Журавлі високі пролітають...». Визначати вічне протистояння добра і зла у творах. Характеризувати образи хлопчиків. Аналізувати дивовижний світ рідної природи в поезіях митця.</p> <p>Визначати єдність світу природи і світу дитини у творах Михайла Стельмаха «Березень», «Я став би птицею, коли б...», «Гуси-лебеді летять...». Характеризувати звичаї і традиції українців.</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.</p>

		<p>Характеризувати образи дитини і світу природи в оповіданні Григіра Тютюнника «Дивак». Визначати тему воєнного лихоліття в повісті «Климко». Визначати автобіографічну основу твору «Вогник далеко в степу».</p> <p>Визначати гумор і сатиру в оповіданнях Степана Васильченка «Свекор», «Басурмен».</p> <p>Аналізувати повість про життя Т. Шевченка «В бур'янах».</p> <p>Аналізувати тему гармонії людини і природи у повісті Миколи Вінграновського «Сіроманець».</p> <p>Аналізувати гуморески Степана Олійника та Павла Глазового «Чудо в черевіку», «Ля-ля-ля», «Тарас Бульба в Києві», «Найважча роль», «Заморські гості», «Еволюція», «Похвала», «Кухлик».</p> <p>Визначати історичну основу твору, жанрові та композиційні особливості твору Оксана Іваненко «Друкар книжок небачених».</p> <p>Аналізувати збірку казок «Лісові казки» та природничу повість-казку «Куди літав журавлик».</p> <p>Аналізувати твір Оксани Іваненко «Тарасові шляхи» на основі розповіді про поета, його дитинства.</p>	
2/2	<p>Тема: Пригодницькі твори сучасних українських письменників у підлітковому та юнацькому читанні</p>	<p>Аналізувати трилогію Всеволода Нестайка «Тореадори з Васюківки» Визначати пригодницький захоплюючий сюжет, смішне, комічне, романтичне в його пригодницькій повісті для дітей. Характеризувати образи Яви та Павлуші.</p> <p>Аналізувати казкові повісті «Незвичайна пригоди в лісовій школі» та «Найновіші пригоди Косі Вуханя і Колька Колючки».</p> <p>Аналізувати пригодницьку повість Ярослава Стельмаха «Митькозавр із Юрківки, або Химера лісового озера». Визначати морально-етичні проблеми в казці Галина Малік «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії»: добро і зло, відповідальність за свої вчинки, вміння долати перешкоди на шляху до мети. Виокремлювати елементи незвичайного в повісті, символіку країни Недоладії та її мешканців.</p> <p>Аналізувати фантастичну, багатоепізодну повість про виховання гідності та мужності Лесі Вороніної «Таємне товариство боягузів, або Засіб від переляку № 9». Характеризувати стосунки між різними поколіннями в родині.</p> <p>Визначати казкове і реалістичне у повісті-казці Марини Павленко «Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських» (Кн. 1), «Русалонька із 7-В та Загублений часі» (Кн. 2).</p> <p>Аналізувати твір Степана Процюка «Аргонавти». Аналізувати повість-казку Юрія Винничука «Місце для дракона».</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні схеми, таблиці.</p>
2/2	<p>Тема: Твори українських письменників початку ХХІ століття в підлітковому та юнацькому читанні</p>	<p>Визначати питання моралі, дружби, сили слова у казках Емми Андієвської «Казка про ЯЯН». «Говорюча риба».</p> <p>Визначати актуальні морально-етичні проблеми в творі Богдана Лепкого «Мишка (Казка для дітей: для малих і великих)».</p> <p>Аналізувати проблему діти і Друга світова війна у новелі Любов Пономаренко «Гер</p>	<p>Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, складати логічні</p>

		<p>переможений». Визначати загальнолюдську ідею гуманізму й толерантності.</p> <p>Аналізувати історично-пригодницький роман про легендарне козацтво Володимира Малика «Фірман Султана» (II книга тетралогії «Таємний посол»).</p> <p>Аналізувати елементи казковості та наукової фантастики у фантастичній повісті Олеса Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться». Визначати морально-етичні проблеми у творі, духовні пріоритети в житті, відповідальність кожного за долю планети й людства.</p> <p>Володимир Дрозд. «Білий кінь Шептало». Визначати проблему свободи і неволі, особистості й натопту, дійсності та мрії, людини в суспільстві, її знеособлення.</p>	схеми, таблиці.
2/2	Тема: Зарубіжна література для підлітків XX ст.	<p>Визначати чарівність художнього світу творів Туве Янсон «Комета прилітає», «Капелюх чарівника», «Зима-чарівниця». Характеризувати персонажів, визначати втілення в них ідей доброти, ширості, сімейних цінностей.</p> <p>Джанні Родарі «Листівки з видами міст». Визначати широту світу та його сприйняття ліричним героєм вірша. Листівки як символ широти світу і прагнення до його відкриття.</p> <p>«Пригоди Цибуліно». Характеризувати казкових персонажів.</p> <p>Астрід Анна Емілія Ліндгрєн «Брати Лев'яче серце», «Мію, мій Мію». Знати основні відомості про життя і творчість письменниці. Визначати моральні цінності у творах А. Ліндгрєн. Характеризувати образи головних героїв.</p> <p>Визначати поєднання реального і фантастичного в повісті Олександра Гріна «Пурпурові вітрила». Аналізувати основний конфлікт твору (Каперна – мрія). Розуміти символіку образу пурпурових вітрил.</p> <p>Річард Бах «Чайка Джонатан Лівінгстон». Аналізувати сюжет твору Р. Баха як філософська метафора людського буття.</p>	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, скласти логічні схеми, таблиці.
2/2	Тема: Українська література XX – поч. XXI ст. для підліткового та юнацького читання	<p>Визначати питання моралі, дружби, сили слова у казках Емми Андіївської «Казка про ЯЯН». «Говорюча риба».</p> <p>Визначати актуальні морально-етичні проблеми в творі Богдана Лепкого «Мишка (Казка для дітей: для малих і великих)».</p> <p>Аналізувати проблему діти і Друга світова війна у новелі Любов Пономаренко «Гер переможений». Визначати загальнолюдську ідею гуманізму й толерантності.</p> <p>Аналізувати історично-пригодницький роман про легендарне козацтво Володимира Малика «Фірман Султана» (II книга тетралогії «Таємний посол»).</p>	Опрацювати теоретичний матеріал за лекцією і рекомендованою літературою, засвоїти сутність літературознавчих понять, виконувати завдання до самостійної роботи, скласти логічні схеми, таблиці.
18/18			

Список рекомендованих джерел

Основна

1. Більчук М. Українські і зарубіжні письменники: Розповіді про життя і творчість. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 240 с.
2. Дитяча література. Методичні рекомендації для студентів філологів / Н. Кириленко. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 116 с. URL: <http://surl.li/wrmrwj>
3. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник. 2-ге вид., стереотипне. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 352 с.
4. Кизилова В. Художня специфіка прози для дітей та юнацтва II под.. XX ст. : монографія. Луганськ : Вид-во ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. 400 с.
5. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній курс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. 236 с.
6. Середа І. В. Дитяча дошкільна література та виразне читання : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання. Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2023. 142 с. URL : <http://surl.li/cgjxis>
7. Українська література для дітей: хрестоматія / упоряд. О.О. Гарачковська. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 800 с.
8. Філоненко С. О. Усна народна творчість: навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 416 с.

Додаткова

1. Баран У. Комунікація у літературі для дітей та юнацтва : монографія. Львів : Центр дослідження літератури для дітей та юнацтва. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2016. 240 с.
2. Гнідець У. С. Концептуалізація розуміння сучасної літератури для дітей та юнацтва в світлі наукової критики. *Література. Діти. Час*. Т., 2011. Вип. 2. С. 25–35. URL: <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/> (дата звернення: 12.08.24).
3. Гоголь Н.В. Світ поетичної творчості Наталі Забіли. *Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва*. Випуск 4: Рівне. ПП ДМ, 2013. С. 52 – 57.
4. Гоголь Н. В. «Казковий Дивосвіт». *Актуальні проблеми слов'янської філології: міжвуз. зб. наук ст./ від. ред. В.А.Зарва*. Донецьк: Юго-Восток, 2009. Вип. 21. 646 с. С. 70–81.
5. Гоголь Н. В. Поезія Наталі Забіли і сучасна українська література для дітей. *Наукові праці: науково-методичний журнал*. Т. 239. В. 227. Філологія. Літературознавство. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2014. С. 68–71.
6. Гоголь Н. В. Психологізм оповідань І. Франка для дітей. *Парадигма пізнання: гуманітарні питання. Сучасність. Наука. Час. Взаємодія та взаємовплив*. Київ : ТОВ «ТК Меганом», 2015. С. 160–166
7. Гоголь Н. В. «Д. Павличко – неперевершений майстер інтимної лірики» (літературно-музична композиція). *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. Серія "Філологічна": збірник наукових праць \ [укладач Р. А. Криловець]. Острог : Видавництво Національного університету "Острозька академія", 2014. Вип. 47. С. 19–24.
8. Гоголь Н. В. Вивчення роману В.С. Нестайка «Тореадори з Васюківки» на уроках української літератури. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Наукове видання*. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2 (34). Глухів: Глухів. НПУ ім. О. Довженка, 2017. С. 194–203.
9. Гоголь Н. В. Відображення історичного минулого України у пригодницькій повісті Зірки Мензатюк «Таємниця козацької шаблі». *Науковий потенціал дослідника:*

філологічні та методичні пошуки: зб. наук. пр. викладачів і студентів [вип. 9] / відп. ред. В. А. Каліш. Суми: ФОП Цьома С. П., 2021. 398 с. С. 98–103.

10. Гоголь Н. В. Урок української літератури для 6 класу «В. Нестайко «Тореадори з Васюківки». Пригодницький захоплюючий сюжет твору». *Методична скарбничка педагога / ДЗ «Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Старобільськ, 2017. С. 143–149.*

11. Гречаник І. П. Афективний часопростір у романі-фентезі Галини Пагутяк «Королівство». *Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2010. № 11 (198), ч. II : Філол. науки. С. 38–43.*

12. Качак Т., Близнюк Т. Війна в сучасній українській літературі для дітей та юнацтва. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2024. № 2 (209). С.157–157.

13. Качак Т. Б. Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти: збірник науково-методичних статей. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2013. 132 с. URL: <http://surl.li/iycisu>

14. Качак Т. Новочасні реалії літературної казки. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». 2023 № 61. С. 152 –155.

15. Качак Т. Б. Тенденція розвитку української прози для дітей та юнацтва початку ХХІ ст. : монографія. Київ : Академвидав, 2018. 400 с.

16. Кизилова В. В. «Країна Сонячних зайчиків» В. Нестайка. Формат взаємодії повістевого й казкового жанрів. *Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2012. – № 12 (247) : Філол. науки. С. 38–49.*

17. Кизилова В. В. Ігровий стиль як засіб актуалізації іронічного бачення дійсності у пригодницько-фантастичній повісті Ксенії Ковальської «Канікули прибульців із Салатти». *Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2013. № 4 (263) : Філол. науки. С. 127–136.*

18. Кизилова В. В. Література для дітей та юнацтва як поліінтерпретаційний феномен. *Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Луганськ, 2012. № 3 (238) : Філол. науки С. 21–30.*

19. Кизилова В. Жанрові різновиди української літературної анімалістичної казки другої половини ХХ століття. *Бахмут. шлях. 2011. № 3/4. С. 155–162.*

20. Кизилова В. Казка, байка, новела. Особливості міжжанрової взаємодії у творчості письменників II половини ХХ століття. *Літературознавчі студії. К., 2013. Вип. 39, ч. 1. С. 394–400.*

21. Кизилова В. Література для дітей та юнацтва: художня специфіка, тенденції інтерпретації. *Актуальні проблеми української літератури і фольклору. Донецьк, 2012. Вип. 17. С. 10–19.*

22. Кизилова В. Українська літературна казка II пол. ХХ ст. у системі фантастичних жанрів. *Літературознавчі студії. К., 2012. Вип. 35. С. 277–283.*

23. Кизилова В. Філософсько-притчева модальність казок Валерія Шевчука (на матеріалі збірки «Панна квітів»). *Мандрівець. 2012. № 1. С. 51–55.*

24. Кицак Л.В. Жанр детективу в сучасній українській літературі : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.01 Українська література; Київський ун-т ім. Бориса Грінченка. К., 2013. 20 с.

25. Нечаюк Л. Поетика жанру в романістиці В. Малика URL: http://philology.kiev.ua/library/zagal/Literaturoznavchi_studii_2011_31/286_292.pdf. (дата звернення: 20.08.24).

26. Овдійчук Л. Жанри та стильові особливості сучасної прози для дітей. *Українська література в загальноосвітній школі. 2015. № 1. С. 35–38.*

27. Огар Е. Дитяча книга в українському соціумі (досвід перехідної доби) : монографія. Львів : Світ, 2012. 320 с.

Електронні веб-ресурси:

1. Антоніна Гармаш-Литвин «Голос утопленого села». URL: <https://kazky.org.ua/zbirky/lytvyn>
2. Живі письменники. Хто вони? URL: https://alivewriters.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/Ukr_Writers-1.pdf
3. Процюк Степан. Письменник про письменників. Канал про літературу. URL: https://www.youtube.com/channel/UCA_vCcJwRstTeyW1O AQ66Q

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконувати завдання самостійної роботи, розробляти презентації, брати участь у творчих проектах та культурно-освітніх заходах.

Політика щодо дефлайнів та перескладання.

Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності.

Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Глухівському НПУ ім. О. Довженка» (Наказ Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка «11» червня 2020 року № 151 (<https://drive.google.com/file/d/1OvkdtmHZncMFI3jDEMuWR6Wag4TVxUsO/view>)).

У процесі навчання та при підготовці проектної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання.

Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Таблиця 1.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Література в підлітковому та юнацькому читанні»

Таблиця 1

Оцінка ECTS	Сума балів за 100 бальною шкалою	Рівні навчальних досягнень студентів	Критерії

A	90-100	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями	Студент: - дає правильні, точні, повні ґрунтовні відповіді; - демонструє високий рівень знань в обсязі навчальної програми з літератури для підліткового та юнацького читання; - вільно відповідає на складні запитання, самостійно аналізує й розкриває сутність літературних явищ, узагальнює, систематизує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; - може вести дискусію з конкретних питань з використанням міжпредметних зв'язків. Виявляє особисту позицію щодо означених проблем, уміє аналізувати проблему й знаходити шляхи її розв'язання; - виконано всі завдання, студент ґрунтовно та повно викладає зміст теоретичного матеріалу, виявляє повне його розуміння, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, викладає матеріал послідовно і правильно; - вільно виконує завдання з різного рівня складності з літератури для підліткового та юнацького читання відповідно до навчальної програми; ретельно виконує практичні, самостійні роботи, оформляє їх, робить самостійні обґрунтовані висновки.
	100		
	99		
	98		
	97		
	96		
	95		
	94		
	93		
	92		
	91		
90			
B	82-89	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження	Студент: - відповідь недостатньо повна, але змістовна; - добре володіє теоретичними знаннями з літератури для підліткового та юнацького читання; - орієнтується в системі літературних термінів, але припускається поодиноких несуттєвих помилок у їх тлумаченні; - виконує завдання щодо аналізу і продукування літературознавчого матеріалу, робить висновки, але нечітко формулює їх; - володіє мовними й літературними нормами; - виконано не менше як 75 % завдань; - студент дає відповіді, але допускає деякі помилки та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу та виконанні завдань.
	89		
	88		
	87		
	86		
	85		
	84		
	83		
82			
C	74-81	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками	Студент: - відповідь недостатньо повна, але змістовна; - добре володіє теоретичними знаннями з літератури для підліткового та юнацького читання; - орієнтується в системі літературознавчих понять, але припускається поодиноких несуттєвих помилок у їх тлумаченні; - розв'язує різнорівневі завдання з літератури для підліткового та юнацького читання, виправляє допущені помилки, робить висновки, але нечітко формулює їх; - правильно і доцільно використовує літературознавчу термінологію; - виконано не менше як 75 % завдань, студент дає відповіді, що задовольняють ті самі вимоги, що й на достатній рівень, але допускає помилки і недоліки в послідовності викладу матеріалу на теоретичні питання.
	81		
	80		
	79		
	78		
	77		
	76		
	75		
74			
D	64-73	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками	Студент: - відповіді недостатньо повні; - помиляється у визначенні понять із літератури для підліткового та юнацького читання; - недостатньо володіє мовленнєвими нормами; - виконує прості типові завдання з літератури для підліткового та юнацького читання; - наводить прості приклади; - не вміє обґрунтовувати свої думки; - виконано не менше половини завдань, виявляє знання та розуміння основних положень теоретичного матеріалу, але викладає матеріал не досить повно і допускає помилки у
	73		
	72		
	71		
	70		
	69		
	68		
	67		
	66		
	65		
64			

			<p>окремих формулюваннях, не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки, не наводить потрібних прикладів, викладає матеріал непослідовно і допускає в роботі помилки.</p> <ul style="list-style-type: none"> - за інструкцією і з допомогою викладача виконує практичні завдання; - завдання для самостійної роботи виконані частково.
E	60-63	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідь недостатньо повна, допускає помилки; - помиляється у визначенні літературознавчих понять; - неповно характеризує літературознавчі явища; - володіє матеріалом із літератури для підліткового та юнацького читання на репродуктивному рівні; - розв'язує прості завдання з літератури для підліткового та юнацького читання, але допускає посилки; - наводить прості приклади; - не вміє обґрунтовувати свої думки; - виконує не менше половини завдань і виявляє знання та розуміння основних положень матеріалу курсу, але викладає матеріал неповно і допускає помилки у формулюваннях, не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки, не наводить потрібних прикладів, викладає матеріал непослідовно і з помилками; - за допомогою викладача виконує практичні завдання; - завдання самостійної роботи виконані частково.
	63		
	62		
	61		
	60		
FX	35-59	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє незнання теоретичного матеріалу з літератури для підліткового та юнацького читання; - ключові питання з літератури для підліткового та юнацького читання розкриває неповно; - помиляється у визначенні літературознавчих понять; - з великими труднощами наводить елементарні приклади; - фрагментарно характеризує літературознавчі явища і процеси; - допускає суттєві помилки у виконанні завдань; - не користується науковою термінологією; - не виконано 50 % практичних робіт; - не виконано 50 % завдань; - виявляє незнання більшої частини відповідей на питання, непослідовно викладає теоретичний матеріал, не наводить потрібних прикладів, допускає грубі помилки.
F	1-34	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни	<p>Студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляє незнання теоретичного матеріалу з літератури для підліткового та юнацького читання; - ключові питання з літератури для підліткового та юнацького читання розкриває неповно; - помиляється у визначенні понять літературознавства; - не наводить елементарні приклади; - не характеризує літературознавчі процеси та явища; - допускаються суттєві помилки у виконанні елементарних завдань з літератури для підліткового та юнацького читання; - не користується науковою термінологією; - не виконано 70 % практичних робіт; - не виконано 70 % завдань; - виявляє незнання більшої частини відповідей на питання, непослідовно викладає теоретичний матеріал, не наводить потрібних прикладів, допускає грубі помилки.

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни
«Література в підлітковому та юнацькому читанні»

Таблиця 2. Розподіл балів для здобувачів освіти денної форми навчання

Практичні заняття									Самостійна робота			Модульний контроль		Залік
Максимальна кількість балів – 63									Максимальна кількість балів – 24			Максимальна кількість балів – 16		Максимальна кількість балів – 0
ПЗ № 1	ПЗ № 2	ПЗ № 3	ПЗ № 4	ПЗ № 5	ПЗ № 6	ПЗ № 7	ПЗ № 8	ПЗ № 9	СР № 1	СР № 2...	СР № 12	МК № 1	МК № 2	100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	2	2	2	6,5	6,5	

Таблиця 3. Розподіл балів для здобувачів освіти заочної форми навчання

Практичні заняття		Самостійна робота										Модульний контроль		Залік
Максимальна кількість балів 14		Максимальна кількість балів – 70										Максимальна кількість балів – 13		Максимальна кількість балів –
ПЗ № 1	ПЗ № 2	СР № 1	СР № 2	СР № 3	СР № 4	СР № 5	СР № 6	СР № 7	СР № 8	СР № 9	СР № 10	МК № 1	МК № 2	Всього - 100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8	

Оцінювання самостійної роботи за шкалою 0–2 бали, де кожен рівень відповідає певному відсотку правильно виконаних завдань:

0 б (0–4% виконаних завдань)

Виконано менше 5% роботи або відповіді повністю неправильні. Відсутнє розуміння теми, завдання залишені без відповідей або містять грубі помилки.

0,25 б (5–19% виконаних завдань)

Виконано мінімальну частину роботи, більшість відповідей неправильні. Спостерігається слабе розуміння теми, є спроби розв'язання.

0,5 б (20–39% виконаних завдань)

Виконано близько третини завдань, частина відповідей правильна. Є значні неточності, але базові знання присутні.

0,75 б (40–49% виконаних завдань)

Виконано майже половину завдань, правильні відповіді переважають. Студент/студентка демонструє базове розуміння теми, але є суттєві помилки.

1 б (50–69% виконаних завдань)

Виконано більше половини роботи, більшість відповідей правильні. Є певні неточності, але загальний рівень знань достатній.

1,5 б (70–89% виконаних завдань)

Майже всі завдання правильні, логічне мислення присутнє. Декілька незначних помилок, студент/студентка добре орієнтується в темі.

2 б (90–100% виконаних завдань)

Усі завдання виконані правильно, відповіді чіткі, аргументовані. Відмінне розуміння теми, без суттєвих помилок.

Оцінювання контрольної роботи за шкалою 0–6,5, де кожен рівень відповідає певному відсотку правильно виконаних завдань:

0 б (0–9% виконаних завдань)

Виконано менше 10% роботи або всі відповіді неправильні. Відсутнє розуміння теми, відповіді містять грубі помилки або не розгорнуті.

1 б (10–29% виконаних завдань)

Виконано невелику частину завдань, більшість відповідей неправильні. Спостерігається слабе засвоєння матеріалу, багато неточностей.

2 б (30–49% виконаних завдань)

Виконано близько третини роботи, є правильні відповіді, але багато неточностей. Загальний рівень знань низький, проте базові поняття засвоєні.

3,5 б (50–69% виконаних завдань)

Приблизно половина або більше відповідей правильні, але є суттєві помилки. Студент/студентка продемонстрували загальне розуміння матеріалу, але з неточностями.

4,5 б (70–79% виконаних завдань)

Більшість завдань виконані правильно, лише окремі неточності. Логічне мислення та розуміння теми присутнє, відповіді обґрунтовані.

5,5 б (80–89% виконаних завдань)

Майже всі завдання правильні, відповіді добре аргументовані. Невеликі неточності, студент/студентка добре орієнтується в темі.

6,5 б (90–100% виконаних завдань)

Усі завдання виконані правильно, відповіді чіткі, аргументовані. Відмінне розуміння теми, без суттєвих помилок.